SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI DOMINI

CLEMENTIS

DIVINA PROVIDENTIA

PAPÆ XIII.

CONSTITUTIO.

ROMÆ

EX TYPOGRAPHIA SAC. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE.

CIↃ IↃ CC LXII.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

CUM omnium quidem Ecclesiarum, tum earum præsertim, quæ in remotissimis regionibus sunt constitutæ, decet Apostolicam Sedem curam gerere. Fideles enim illic degentes, vel Ecclesiæ corpori recens inserti, vel undique Paganorum ritibus, & superstitionibus circumdati, nisi novarum plantarum instar foveantur, irrigentur, diligenterque custodiantur, periculum est ne paulatim arescant, in eisque fructum, quem optat, cælestis Paterfamilias non adinveniat. Hinc Romani Pontifices Prædecessores nostri, quorum exemplum Nos quoque secuti sumus, in easdem Regiones Sæculares & Regulares Clericos bene multos, qui in agro Dominico operarentur, mittendos curarunt. Sed infensissimus humani generis inimicus, qui inter frumentum zizania superseminare solet, discordiarum semina inter eorum aliquos spargere adeo consuevit, ut non raro sui muneris obliti, ac Apostolicæ legationis immemores, pro eo quod gentibus ac populis sedentibus in tenebris, & regione umbræ mortis fidei lucem ingerere, & ad veritatis agnitionem perducere curent, ipsi inter se levissimis de rebus maximas contentiones ineant: quod interdum eo usque protenditur, ut eodem temporis, ac loci vestigio, quo Evangelium salutis afferunt, & pacem Christianam annunciant, quam Christus discipulis suis velut unicam hæreditatem testamento reliquit, eas ipsi turbas excitant, ut qui eis adhærent, pro partium studio etiam ad arma concurrant, ac manus inter se non sine bonorum omnium gemitu conserant. Id vero eo acerbius ferimus, quo eorum dissidia Catholicæ fidei propagationi summo esse impedimento propemodum videamus, atque in messe multa veros Operarios adhuc paucos doleamus.

Dissidiorum causa ejusmodi est, quod dum e Regularibus nonnulli in vindicandis

candis privilegiis toti occupantur, interim opus miniſterii ſui, in conſummationem Sanctorum, & in ædificationem Corporis Chriſti, negligentes interdum quod ore docent, ac verbis adſtruunt, factis negare, ac manu deſtruere videantur.

Nuper ſiquidem, non ſine intimo cordis noſtri dolore, accepimus, in Regno Tunkini in Indiis Orientalibus Regulares nonnullos, qui eodem ad Chriſti religionem propagandam miſſi ſunt, ſub obtentu conſervandorum privilegiorum, quæ Regularibus eiſdem ab Apoſtolica Sede conceſſa fuerunt, Conſervatores Judices, ut vocant, præter ordinem, & contra Apoſtolicarum Conſtitutionum ſpiritum ac mentem tales ſibi delegiſſe, quos nec ipſa inſtituti ſui ratio pateretur; quique eo temeritatis pervenerunt, ut in Apoſtolicos noſtros Vicarios ibidem degentes, quorum auctoritatem, ut religioſos viros decet, revereri debuiſſent, maximo cum Chriſtiani nominis apud Ethnicos ipſos dedecore, gravique cum perturbatione illarum Eccleſiarum, excommunicationis, & ſuſpenſionis & interdicti ſententiam ferre non dubitaverint.

De quibus omnibus cum a Vicario Apoſtolico ad Nos eſſent delatæ querelæ, requiem non habuit caro noſtra, ſed videntes tumultum in Domo Dei, in quane contentiones quidem Apoſtolus patitur, pro Summi Paſtoratus officio duximus tanto malo validioribus remediis quantocius occurrendum. Ut vero cautius in re tanti momenti procederemus, Congregationem particularem nonnullorum S. R. E. Cardinalium, qui negociis Propagandæ Fidei præpoſiti ſunt, ad rem totam examinandam inſtituimus. Qui quidem examen diligenter aggreſſi, primo dubium illud, an potuerit eligi in Conſervatorem Superior Regularis temporarius, pro rei gravitate minime cenſuere ſtatim, ac protinus definiendum, ſed reſervato examine ac deciſione ejuſmodi dubii, inter cætera pro re nata declararunt, inhærendo Conſtitutionibus Apoſtolicis, & Decretis alias editis.

1.° Quod denegata Regularibus vel dilata facultas excipiendi Confeſſiones, ſufficiens cauſa non fuerit eligendi ſibi Conſervatorem.

2.° Quod proinde qui illum ea de cauſa elegerint Conſervatorem, in excommunicationem inciderint ad formam *Cap. Fin. de off. & poteſt. Jud. Deleg. in 6.*, ſpeciatim confirmati *in Conſtit. Gregorii XV.*, quæ incipit: *Sanctiſſimus*.

3.° Quod electus hujuſmodi Conſervator ſub pœna ſuſpenſionis a divinis, ipſo facto incurrenda, a Conſervatoris nomine & officio omnino abſtinere ſe debeat, nullis, ac nullius valoris declaratis omnibus huc uſque ab eo actis, & deinceps forſan agendis.

4.° Demum quod graviter moneantur Regulares omnes, ut in poſterum remotis partium ſtudiis, & proprii Ordinis commodis, ad animarum ſalutem unice invigilent, ne tandem Sedes Apoſtolica tot Epiſcoporum querelis fatigata, privilegia olim Regularibus conceſſa pro incremento Miſſionum, quæque nunc ad earumdem perniciem tendere cernuntur, revocare cogatur: Atque ad hunc effectum, nequis eſſe poſſit ignorantiæ locus, hujuſmodi Decretorum exemplar Superioribus Generalibus reſpective intimetur, ut earumdem obſervantiam & executionem ſolicite curent. Quæ

Quæ quidem omnia cum eſſent a Nobis authoritate Apoſtolica confirmata, hoc tamen temporis intervallo in regionibus adeo diſſitis diſcordiarum & ſcandalorum incendium nec reſtingui, nec temperari potuit, imo multo etiam magis auctum ac dilatatum eſt, adeo, ut graves querimoniæ ad Nos uſque pervenerint, negata etiam fuiſſe in ſummo vitæ diſcrimine Sacramenta nonnullis eorum, qui Judicis Conſervatoris judicio, & cenſuris non obtemperaſſent. Quibus ex cauſis haud diutius differendum dubii huc uſque ſuſpenſi deciſionem rata dicta Congregatio, deductis hinc inde juribus, & re mature perpenſa, ac præ oculis habitis Conſtitutionibus Apoſtolicis, tum & fere communi juris Canonici peritorum conſenſu, ac præſertim reſolutione Congr. Epiſcoporum ac Regularium negociis præpoſitæ, quæ ab Archiepiſcopo Turritano conſulta: *An Regulares unius Conventus, Monaſterii, vel Domus aliquem Priorem, Guardianum vel quemvis alium quavis Regulari dignitate fulgentem in ſuum Conſervatorem eligere, vel deputare poſſint*, die 8. Octobris anni 1617. reſcripſit: *non poſſe*: his, aliiſque ſimilibus Decretis inhærens die 8. Martii currentis anni, tandem in hunc modum propoſitum dubium reſolvit: *Conſulendum Sanctiſſimo, ut dignetur declarare Superiores Regulares temporarios nullibi, & in nullo caſu poſſe eligi in Conſervatores: in partibus autem Infidelium expedire ut Conſervatores omnino non eligantur*.

Hoc Nobis relatum exhibitumque Decretum jam ſatis agnovimus quoad utramque partem Apoſtolicis Conſtitutionibus conſentaneum & congruum. Jamdudum enim Prædeceſſores noſtri [a] Bonifacius VIII. in Conſtitutione, quæ incipit: *Statutum*: [b] Gregorius XV. in Conſtitutione, quæ incipit: *Sanctiſſimus in Chriſto Pater*: & [c] Innocentius X. in literis in forma Brevis, quæ incipiunt: *Alias a Nobis*: animadvertentes Regulares, alioſque, quibus ab Apoſtolica Sede generale, ſive ſpeciale privilegium conceſſum eſt, ut poſſint ſibi Judices Conſervatores eligere, ſub ejuſmodi privilegii prætextu, Epiſcoporum, aliorumque Judicum ordinariam ſive delegatam juriſdictionem perturbare; & electos Judices Conſervatores ſuæ poteſtatis limites frequenter excedere, optimo ſane conſilio, dum privilegia ipſa ſarcta tecta eſſe voluerunt, certum tamen modum Judicum Conſervatorum electioni, certoſque fines eorumdem poteſtati impoſuerunt, pœnis etiam adverſus tranſgreſſores conſtitutis.

Horum igitur Summorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærentes, de conſilio Congregationis particularis ſupra memoratæ nonnullorum S. R. E. Cardinalium, qui negotiis Propagandæ Fidei præpoſiti ſunt, videlicet Ven. Fr. Noſtri Joſephi S. R. E. Cardinalis Spinelli Epiſcopi Oſtienſis, & Sacri Collegii Decani, ac dilect. fil. noſtrorum S. R. E. Cardinalium Sroppani, Galli, Antonelli, & Columnæ de Sciarra; motu proprio, ex certa ſcientia, & matura Noſtra delibera-

(a) *Bonif. VIII. in cap. ult. de off. & poteſt. Jud. Deleg. in 6.*
(b) *Greg. XV. in Conſt. edita die 20. Septembris anno 1621.*
(c) *Innoc. X. in literis in forma Brevis die 27. Maji 1653.*

beratione, Nos in primis Constitutiones easdem Bonifacii VIII., & Gregorii XV., necnon Apostolicas Literas in forma Brevis Innocentii X., quarum tenorem hic pro inserto haberi volumus, cum singulis declarationibus in eisdem contentis innovamus, & confirmamus; easdem Constitutiones & Apostolicas Literas plenum robur, & firmitatem habere volumus & mandamus.

Præterea, quoniam in iisdem Constitutionibus cautum est, ut ii dumtaxat in Judices Conservatores eligi possint, qui Dignitatem aut Personatum in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia obtinent, Nos eisdem Constitutionibus inhærentes statuimus & declaramus: non licere quibuscumque in locis, Regularibus cujuscumque Ordinis, Monasterii vel Congregationis, Mendicantibus, vel non Mendicantibus, etiam Societatis Jesu, aliisque quantumvis expresse, & speciatim nominare eos oporteat; cæterisque quibus ab Apostolica Sede concessum est, ut Judices Conservatores sibi deligere possint, vigore cujuscumque privilegii, cui, quatenus opus sit, expresse derogamus, Præpositos, Rectores, Provinciales, Definitores, Custodes, Priores, Præfectos, Vicarios, Visitatores, aliosque quoscumque Superiores Regulares non perpetuos, sed temporarios proprii vel alterius Ordinis in Judices Conservatores eligere; quos hac in parte, & ad hunc effectum in dignitate Ecclesiastica constitutos non esse, eorumdemque electionem, etiamsi fiat, servata in reliquis forma Constitutionis Gregorii XV., ipso jure irritam prorsus fore declaramus.

Tandem inhærentes alias Decretis in Congregatione Generali de Propaganda Fide coram S. M. Urbano VIII. habita die 3. Februarii anni 1640., & prospectis etiam periculis, & scandalis, quæ ex electione Judicum Conservatorum in partibus Infidelium, plerumque in animarum perniciem, & publicæ tranquillitatis, atque Ecclesiasticæ Pacis perturbationem emergunt, juxta Decretum præfatæ Congregationis, authoritate Apostolica denunciamus, Regulares Mendicantes, & non Mendicantes, Monachos & Clericos Regulares cujuscumque Congregationis & Ordinis, etiam Societatis Jesu, aliosque, quamvis expresse & speciatim nominare eos oporteat, privilegio sibi concesso eligendi Judices Conservatores, quousque in partibus Infidelium degunt, ac Sacras Missiones exercent, nullo modo expedire *ut utantur*: sed omnes & singulos in offensionibus, & causis, quæ ipsorum Ordines, ac privilegia tangunt, ut ad Nos, & ad Apostolicam Sedem recurrant, ut ab hac Ecclesia Ecclesiarum omnium Matre & Magistra, cui nihil antiquius est, quam cuique sua jura servare, rectum judicium, ac remedium præstolentur.

Decernentes præsentes Nostras Literas, & in eis contenta quæcumque, licet Superiores quorumcumque Ordinum etiam Generales vel Priores itidem Generales seu Missionum, aut Missionarii ipsi vel ab eis deputati, aut alii quicumque in præmissis ac circa præmissa interesse habentes, vel habere prætendentes ad hæc vocati, citati, vel auditi, sive causæ, propter quas eædem præsentes emanarint, sufficienter adductæ, justificatæ & verificatæ non fuerint, semper & perpetuo validas & efficaces existere, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obti-

obtinere, ac ab omnibus inviolabiliter observari: sicque & non alias per quoscumque Judices Ordinarios vel Delegatos, quavisque authoritate fungentes, ac etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, dictæque Sedis Nuntios, ac Vicarios Apostolicos, seu Visitatores quibusvis facultatibus munitos, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, & authoritate, judicari & definiri debere, irritum quoque & inane, si secus super his a quoquam quavis authoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus Sixti V. favore Ordinum Mendicantium & Pii V. ac Gregorii XIII. incipien.: *In supereminenti* favore Clericorum Regularium Societatis Jesu extra Europam existentium, ac quibusvis aliis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinum & Institutorum quorumcumque etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis & consuetudinibus: Privilegiis quoque Indultis & Literis Apostolicis etiam Mare Magnum, vel alias quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, & Institutis, eorumque Superioribus & Prælatis ac Personis: etiam Missionariis in limine quoque & actu primævæ illorum expeditionis, ac subinde & successive, etiam per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores Nostros ac Sedem Apostolicam prædictam, & per Nos pariter quomodolibet concessis, confirmatis & iteratis vicibus approbatis & innovatis: Quibus, & aliis omnibus, quæ præsentibus quomodolibet obstare possent etiamsi de illis, eorumque totisque tenoribus, specifica & expressa ac individua, necnon de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorumque tenores pro plene & sufficienter præsentibus expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse, amplissime & plenissime, necnon opportune & valide derogamus, & derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Ut autem præsentes Nostræ Literæ ad omnium notitiam deducantur, neque aliquis earum ignorantiam prætendere, aut contra eas se excusare valeat; volumus & mandamus earum exemplar Superioribus Generalibus Ordinum, Congregationum & Institutorum prædictorum, seu illorum Procuratoribus Generalibus in Urbe existentibus, e quibus Missionarii quicumque extiterint, a dicta Congregatione de Propaganda Fide tradi deberi. Quodque post traditionem hujusmodi omnes & illos, quos concernunt & concernent in futurum, perinde arctent & afficiant ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent.

Volumus etiam quod earumdem præsentium Transumptis etiam impressis Manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Dilecti Filii moderni & pro tempore existentis dictæ Congregationis a Secretis munitis eadem prorsus fides in judicio & extra ubique Gentium & Locorum adhibeatur, quæ iisdem præsentibus adhiberetur si originaliter exhibitæ forent vel ostensæ.

Nulli

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum Confirmationis Innovationis Mandati Statuti Declarationis Decreti Derogationis & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Septingentesimo Sexagesimosecundo, Nono Kalendas Maji, Pontificatus Nostri Anno Quarto.

C. Card. Pro-Datarius. N. Card. Antonellus.

VISA DE CURIA

J. Manassei.

Loco ✠ Plumbi.

L. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.